

BRN - historik og funktion

Baggrund

Business Region tankegangen har været et centralt tema i erhvervspolitikken siden begyndelsen af 2010'erne. Den er regionalt funderet og handler om tage udgangspunkt i egne styrkepositioner. I Nordjylland foregik drøftelserne om etablering af et regionalt erhvervspolitisk samarbejde fra omkring 2014.

Denne tilgang er baseret på den overordnede strategi for EU's strukturfondsprogrammer, der har fokus på udvikling af Europas regioner og i tildeling af midler tager netop afsæt i såkaldte regionale styrkepositioner.

Ambitionen med et nordjysk samarbejde byggede bl.a. på erfaring fra Aalborg-samarbejdet med udspring før kommunalreformen i 2006, hvor Aalborg, Hals, Åbybro, Nibe, Brovst, Dronninglund, Fjerritslev, Løgstør, Pandrup, Sejflod, Skørping og Støvring kommuner samarbejdede om erhvervsfremmeaktiviteter. Efter kommunalreformen blev samarbejdet udvidet til at omfatte den nye Aalborg kommune samt Rebild og Jammerbugt kommune. Formålet med at etablere en "business region", omfattende alle nordjyske kommuner, var at etablere et bredt erhvervspolitisk samarbejde, ud fra en forståelse af, at den enkelte kommunes enhed for erhvervsfremme fortsat skulle yde vejledning og støtte til kommunens virksomheder, mens de nordjyske kommuner skulle arbejde sammen, hvad angår tiltrækning af nye virksomheder og forbedring af rammebetingelser, eksempelvis uddannelsesmuligheder og interessevaretagelse overfor Christiansborg og Slotsholmen.

Region Nordjylland, der på det tidspunkt stod for administration af både EU's strukturfondsprogrammer og udmøntning af nationale tilskudsmidler, blev inkluderet i disse drøftelser og 1. januar 2015 blev *Business Region North Denmark* (BRN) dannet.

Formål

I baggrundsnotat for BRN af juli 2014, som ligger til grund for den politiske aftale om etablering af organisationen, refereres til følgende træk i samfundsudviklingen, som nødvendiggør et tættere regionalt samarbejde:

- Økonomiens globalisering, hvor lokale erhvervsstrukturer opløses
- Ændret befolkningssammensætning (flere ældre, færre erhvervsaktive)
- Urbanisering, hvor særligt de yngre søger mod Aalborg-området

Dertil kommer, at den geografiske region ses som et samlet arbejdskraftopland, ud fra forståelse af, at det der gavner én kommune, fx tiltrækning af en virksomhed, også gavner regionen generelt i form af bosætning og efterspørgsel af uddannelsesmuligheder etc. Udbredt pendling hen over kommunegrænserne bidrager ligeledes til opfattelsen af gensidig afhængighed.

Af disse grunde ønskes erhvervspolitikken tilrettelagt i fællesskab med iværksættelse af regionale indsatser og løsninger, samtidig med at det lokale erhvervsråd/kontor fortsat yder den kendte vejledning og støtte til den enkelte kommunens virksomheder.

BRN blev endvidere udset til at fungere som bindeled mellem den regionale vækst- og udviklingsstrategi og de tilhørende erhvervsfremmemidler (både EU's strukturfonde og nationale midler), de kommunale planstrategier og det udførende niveau (både de regionalt dækkende aktører som Norddanmarks EU-kontor og Erhvervshus Nordjylland - dengang Væksthus Nordjylland – og lokale aktører, såsom kommunale erhvervskontorer og uddannelsesinstitutioner mv). BRN blev således født med en koordinerende funktion for at regionen kunne få mest mulig gavn af erhvervsfremmeindsatsen.

Billedligt blev det udtrykt, at BRN være lokomotivet for en række togvogne (EU-kontor, væksthushus, turismeorganisationen m.fl.) og samtidig selv skabe relevante projekter.

Strategi

Strategisk satte BRN fokus på følgende indsatsområder:

- Erhvervsudvikling og jobskabelse
- Turisme
- Kvalificeret arbejdskraft
- Infrastruktur
- Internationalt samarbejde

I denne første periode, BRN's etableringsfase, blev der for det første inden for hvert område iværksat en række "egne" initiativer, som fx projektet "1000 studiejobs," hvor alle kommuner/regionen skulle påtage sig at skaffe et vist antal nye studiejobs. For det andet blev det en hovedopgave for BRN at medfinansiere initiativer, hvor det daværende Vækstforum var den primære finansieringskilde, eksempelvis lokale netværk og klynge-lignende initiativer inden for en række erhvervsområder.

BRN havde således i udgangspunktet et forholdsvist bredt fundament, idet man både skulle sætte nye projekter i gang, koordinere og medfinansiere initiativer, iværksat på anden vis og derudover også skulle varetage regionens erhvervspolitiske interesser overfor folketing og statslige myndigheder.

Organisation

BRN's blev fra starten organiseret ud fra et princip om, at alle kommuner/Regionen skulle være repræsenteret administrativt og politisk med en bestyrelse, en direktion og en sekretariatsledelse (identisk med den nugældende governance struktur). De første år fandtes endvidere et såkaldt "erhvervsforum" med 30-40 repræsentanter fra andre sektorer end offentlig administration. Man mødtes nogle gange, men det blev for tungt og ufokuseret og blev afskaffet efter de første år. De første år fandtes også netværksgrupper under de enkelte indsatsområder, hvor konkrete aktiviteter blev drøftet og koordineret.

Ny erhvervsfremmestruktur fra 2019

Med den daværende regerings reform af erhvervsfremmeområdet med virkning fra 2019, hvor administration af tilskudsmidler til erhvervsfremme blev centraliseret til staten og Vækstforum Nordjylland blev nedlagt, ændredes også betingelserne for BRN's virke.

Vækstforum støttede bredt en lang række regionale indsats, som BRN kunne vælge at tappe ind i, eksempelvis tilskud til regionale erhvervs-klynger (fødevarer, energi, IKT, sundhed, den maritime sektor mfl.) og BRN bidrog til udvikling af disse klynger ved at medfinansiere særlige initiativer, der blandt andet skulle bidrage til større samling af erhvervsfremmeindsatsen på de enkelte sektor-områder. Ved omdannelsen af en række regionale erhvervs-klynger til én national klynge inden for hvert af erhvervsområderne, var det ikke længere oplagt for BRN at medfinansiere, da tilskudsmidlerne herefter skulle tilfalde en national klynge. Det

viste sig i den sammenhæng vanskeligt at identificere aktiviteter, der var tydeligt rettet mod nordjyske forhold og BRN fornyede ikke aftaler med de fleste af klyngerne.

BRN's bestyrelse lagde i de kommende år fortsat vægt på at støtte regionale erhvervsfremmeaktiviteter, men havde samtidig stor opmærksomhed på ikke at komme til at fungere som en "driftsstøttemekanisme". Betydningen af fokus på interessevaretagelse blev understreget og der blev f.eks. lagt mange kræfter i at fremme infrastrukturområdet.

BRN aktuelt

Efter seneste valg i november 2021 er dette fokus blevet understreget og BRN har, efter flere år med stærk støtte til indsatser til fremme af grøn omstilling i det nordjyske samfund og generelt, indarbejdet "klima og grøn omstilling" som et strategisk indsatsområde i BRN's nye strategi fra efteråret 2022. Strategien har særligt fokus på at skabe grobund for grøn omstilling og grøn i vækst i Nordjylland, styrke vital infrastruktur (fx 3. limfjordsforbindelse, rute 26/34, elnet, jernbane), rammebetingelser for erhvervet (fx Forsvaret), øge Nordjyllands tiltrækningskraft for investeringer og midler (fx Fonden for Retfærdig Omstilling) samt udvikle, fastholde og tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Principperne for de indsatser, der samarbejdes om er, at indsatsen indfrier et eller flere af BRN's fem pejlemærker, løftes bedst i et strategisk fællesskab på tværs af de nordjyske kommuner og Regionen samt gavner Nordjylland geografisk bredt. Indsatserne tilgås på forskellige måder, hhv interessevaretagende, koordinerende eller via operatører. Som følge af ny strategi skabes der transparens i BRN's opgaver gennem tiden og ryddes op.

BRN i praksis

Økonomisk har BRN fra begyndelsen levet af et medlemskontingent (kommunerne 15 kr./indb. årligt og Regionen 9 kr.). I henhold til det oprindelige baggrundsnotat skal disse midler være fordelt på henholdsvis fællesinitiativer, øremærket støtte til EU-kontoret, turisme-området samt administration.

Med den organisatoriske ændring på turisme-området i 2021 har kommunerne trukket deres tilskud (4 kr./indb.) til turismeorganisationer ud af BRN (og bestemmer herefter selv om de vil bidrage til de geografiske turismeorganiseringer), så kommunernes bidrag til BRN i dag er 11 kr./indb.

Derudover bidrager Aalborg Kommune med løn og stiller diverse faciliteter til rådighed, herunder kontorer.

I forhold til BRN's økonomiske dispositioner har bestyrelsen løbende godkendt en økonomioversigt med "før og efter" reservationer på dagens møde, herunder midler til rådighed det pågældende og kommende år. Modsat andre "virksomheder" opererer man således ikke på baggrund af et godkendt årsbudget. Alle væsentlige bevillinger behandles og godkendes i bestyrelsen.

Med Regionens ændrede rolle uden adgang til at arbejde med erhvervsfremme og vækst (undtagen på sundhedsområdet) har BRN administrativt sikret en tydelig opdeling af anvendelse af Regionens kontingent på aktiviteter hvor den fornødne hjemmel er til stede.

Ledelsesmæssigt har BRN gennem årene fungeret med fire årlige "møderul", hvor sekretariatsledelse, direktion og bestyrelse i den rækkefølge har behandlet sekretariatets dagsorden.

Administrativt har BRN fra begyndelsen fungeret med et lille sekretariat, som har kunnet trække på resurser hos medlemmerne og som har haft som hovedopgave at igangsætte og koordinere initiativer ved egen kraft eller igennem samarbejdsaftaler med eksterne operatører.